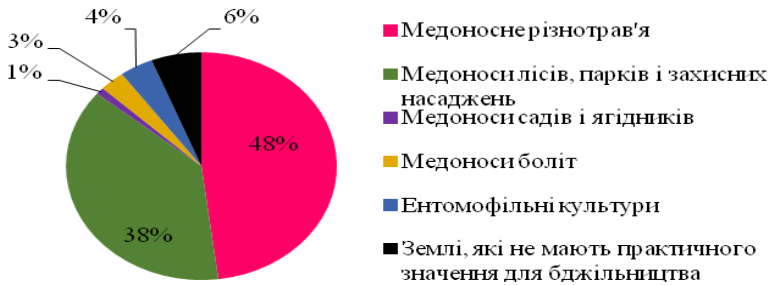

КОРМОВА БАЗА БДЖІЛЬНИЦТВА ЖИТОМИРЩИНИ
Лісогурська О., Лісогурська Д., Кривий М., Фурман С.
Житомирський національний агроекологічний університет,
Житомир, Україна; e-mail: lisogurskadina@gmail.com

Запорукою високої продуктивності бджолиних сімей є належна кормова база. Встановлено, що в Україні за останні десятиліття вона зазнала значних негативних змін і наразі є потреба у дослідженні стану медоносних угідь, зокрема на Житомирщині, площа якої становить 4,9% (29,83 тис. км²) території України [1, 2, 3]. Тому ми поставили перед собою мету дослідити структуру медоносних угідь Житомирщини. Для дослідження були використані статистичні дані Житомирського обласного управління статистики наявності загальних земельних площ та площ посівів за підсумками сівби під урожай в розрізі районів.

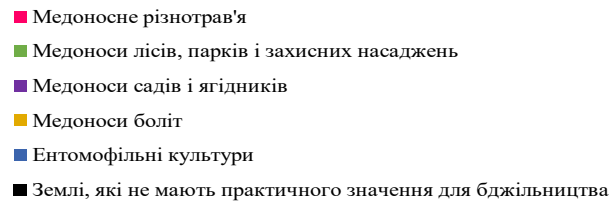
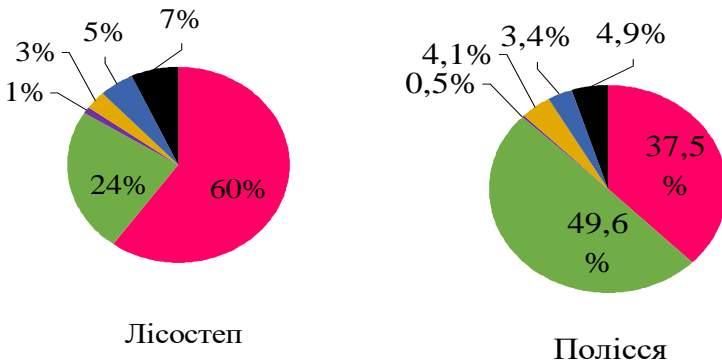
Житомирська область розташована в північно-західній частині України в межах двох ґрунтово-кліматичних зон – зони Полісся (північна частина області) і Лісостепу (південна частина). На частку поліських районів припадає 46% території Житомирщини, лісостепових – 54%. У структурі медоносних угідь Житомирщини (рис. 1) майже половина площі припадає на медоносне різнотрав'я – 48% (1434 тис. га), 38 (1124 тис. га) – на медоноси лісів, парків і захисних насаджень, 3 (101 тис. га) – на медоноси боліт, 1 (23 тис. га) – на медоноси садів і ягідників та 4 (124 тис. га) – на ентомофільні культури (ріпак, соняшник і гречку).

У цілому 89% території області зайнято природною медоносною флорою і лише 5 – культурною. Водойми, землі без рослинного покриву та забудовані займають 6% території Житомирщини. Ці угіддя не мають практичного значення для бджільництва.

Рис. 1. Структура медоносних угідь Житомирщини

На Житомирському Поліссі, порівняно із Лісостепом, у 2 рази більша частка площ, зайнятих під медоносними лісами, парками і полезахисними насадженнями та у 1,3 – боліт (рис. 2).

Рис. 2. Структура медоносних угідь Житомирщини за ґрунтово-кліматичними зонами

У цій ґрунтово-кліматичній зоні у 2 рази менша частка садів і ягідників, у 1,6 – медоносного різнотрав'я, у 1,5 – ентомофільних культур. У Лісостепу частка земель, які не мають практичного значення для бджільництва, у 1,4 рази більше, ніж на Поліссі.

Отже, на Житомирщині переважають природні медоносні угіддя (89%). Медоносне різнотрав'я покриває 48% площі, 38 – медоноси лісів, парків і захисних насаджень, 3 – медоноси боліт, 1 – медоноси садів і ягідників та 4 – основні сільськогосподарські ентомофільні культури (ріпак, соняшник і гречка). Всього 6% території області не має практичного значення для бджільництва. Це землі без рослинного покриву та забудовані.

ЛІТЕРАТУРА

1. Левандовська А. В. Ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств-виробників меду [Електронний ресурс] / А. В. Левандовська. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/FiK/2009_2/62Lavandovska.pdf. – Перевірено : 25.03.2014.
2. Перга. Ресурси і технологія виробництва : монографія / Л. О. Адамчук, В. Д. Броварський, С. М. Величко [та ін.]. – К. : НУБіП України, 2018. – 149 с.
3. Стан органічної кормової бази бджільництва на Житомирщині / О. В. Лісогурська, М. М. Кривий, Д. В. Лісогурська [та ін.] // Органічне виробництво і продовольча безпека : [зб. доп. учасн. VI Міжнар. наук.-практ. конф.]. – Житомир : О. О. Євенок, 2018. – С. 507–509.

SUMMARY

MELLIFEROUS FLORA OF ZHYTOMYR REGION

Lisohurska O., Lisohurska D., Kryvyi M., Furman S.

It is established that in the Zhytomyr region 89% of the territory is covered with natural melliferous flora, 5 – cultural. A total of 6% of the territory without vegetation. They have no practical significance for beekeeping.